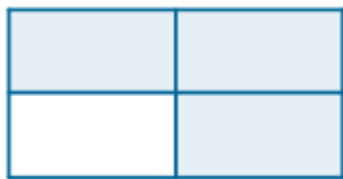

Temat: Ułamek jako część całości. Rozszerzanie ułamków.

Prostokąt podzielono na cztery równe części, zamalowano trzy części, czyli $\frac{3}{4}$ prostokąta.

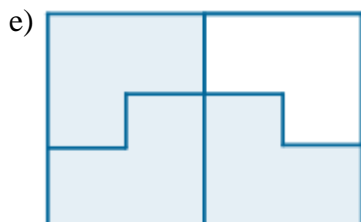
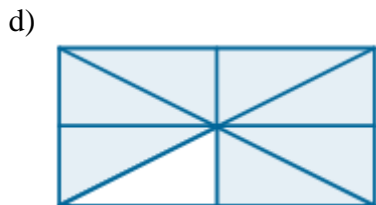
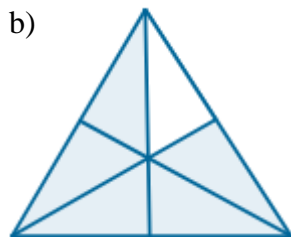
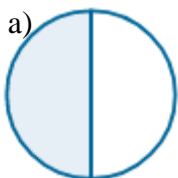

Koło podzielono na osiem równych części, zamalowano pięć części, czyli $\frac{5}{8}$ koła.

Trójkąt podzielono na trzy równe części, zamalowano dwie, czyli $\frac{2}{3}$ trójkąta.

Zad.1. Jaka część figury jest zamalowana?

$\frac{5}{8}$

licznik

kreska ułamkowa

mianownik

Zad.2. Rozszerz ułamek.

Rozszerzyć ułamek to znaczy pomnożyć licznik i mianownik przez tę samą liczbę różną od zera.

$$\frac{2}{3} = \frac{2 \cdot 4}{3 \cdot 4} = \frac{8}{12} \quad \text{W tym przykładzie rozszerzyłem przez 4.}$$

$$\frac{3}{7} = \frac{3 \cdot 5}{7 \cdot 5} = \frac{15}{35} \quad \text{W tym przykładzie rozszerzyłem przez 5.}$$

Rozszerz ułamek przez podaną liczbę.

a) $\frac{2}{5}$ przez 2

d) $\frac{4}{6}$ przez 8

g) $\frac{5}{8}$ przez 5

j) $\frac{2}{6}$ przez 10

b) $\frac{5}{7}$ przez 4

e) $\frac{2}{3}$ przez 6

h) $\frac{1}{5}$ przez 9

k) $\frac{3}{7}$ przez 6

c) $\frac{7}{9}$ przez 3

f) $\frac{3}{5}$ przez 9

i) $\frac{2}{9}$ przez 7

l) $\frac{2}{5}$ przez 11

Rozwiązanie:

$$\text{a) } \frac{2}{5} = \frac{2 \cdot 2}{5 \cdot 2} = \frac{4}{10}$$

Pozostałe przykłady rozwiąż samodzielnie.

Zad.3.

Przepisz, wpisując w miejsce gwiazdki odpowiednią liczbę.

a) $\frac{2}{5} = \frac{6}{*}$

c) $\frac{1}{7} = \frac{6}{*}$

e) $\frac{2}{9} = \frac{8}{*}$

g) $\frac{2}{9} = \frac{6}{*}$

i) $\frac{2}{7} = \frac{*}{56}$

k) $\frac{2}{10} = \frac{6}{*}$

b) $\frac{4}{9} = \frac{*}{27}$

d) $\frac{5}{7} = \frac{*}{49}$

f) $\frac{5}{6} = \frac{*}{36}$

h) $\frac{7}{8} = \frac{42}{*}$

j) $\frac{2}{9} = \frac{*}{72}$

l) $\frac{9}{11} = \frac{*}{77}$

Rozwiązanie:

a)

Spróbuj odgadnąć przez jaką liczbę pomnożono 2, aby otrzymać 6. Wystarczy $6:2=3$

$$\frac{2}{5} = \frac{6}{*}$$

Teraz $5 \cdot 3=15$. W miejsce gwiazdki należy wpisać 15.

$$\frac{2}{5} = \frac{6}{15} \quad \text{Pozostałe przykłady rozwiąż samodzielnie.}$$